

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 31.05.1973, sp. zn. 2 Tzf 2/73, ECLI:CZ:NS:1973:2.TZF.2.1973.1

Číslo: /1973

Právní věta: Obžalovací zásada uvedená v ustanovení § 220 ods. 1 Tr. por., podle kterého soud může rozhodnout len o skutku, který je uvedený v obžalobnom návrhu, neznamená, že medzi skutkom, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu a skutkom, uvedeným vo výroku rozsudku, musí byť úplná zhoda. Niektoré skutočnosti môžu odpadnúť a iné naopak pribudnúť, nesmie sa zmeniť len podstata skutku. Podstata skutku je určovaná účasťou obžalovaného na určitej udalosti popísanej v obžalobnom návrhu, z ktorej vzišiel následok porušujúci alebo ohrozujúci spoločenské záujmy chránené trestným zákonom. Totožnosť skutku bude zachovaná, ak bude zachovaná totožnosť konania alebo následku.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 31.05.1973

Spisová značka: 2 Tzf 2/73

Číslo rozhodnutí:

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Totožnost skutku; Zásada obžalovací

Předpisy: 141/1961 Sb. § 220 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 64

Obžalovací zásada uvedená v ustanovení § 220 ods. 1 Tr. por., podle kterého soud může rozhodnout len o skutku, který je uvedený v obžalobnom návrhu, neznamená, že medzi skutkom, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu a skutkom, uvedeným vo výroku rozsudku, musí byť úplná zhoda. Niektoré skutočnosti môžu odpadnúť a iné naopak pribudnúť, nesmie sa zmeniť len podstata skutku. Podstata skutku je určovaná účasťou obžalovaného na určitej udalosti popísanej v obžalobnom návrhu, z ktorej vzišiel následok porušujúci alebo ohrozujúci spoločenské záujmy chránené trestným zákonom. Totožnosť skutku bude zachovaná, ak bude zachovaná totožnosť konania alebo následku.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 31. 5. 1973, sp. zn. [2 Tzf 2/73](#)

Z odôvodnenia.

Obžalobou krajského prokurátora v Bratislave bol obž. J. F. stíhaný pre spolupáchateľstvo na trestnom čine rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 9 ods. 2, § 132 ods. 1 písm.

b), ods. 2 písm. b), ods. 4 Tr. zák. preto, že ako pracovník oddelenia štátnych financií ONV v N. poverený kontrolou liehovarov spolu s J. M., vedúcim liehovaru n. p. Slovlik v T., neuvádzali do mesačných výrobných výkazov všetok vypálený lieh a poplatky ako aj obratovú daň v sume 442 712,41 Kčs za nezúčtované vypálenie 6095,12 hektolitrových stupňov alkoholu neodviedli, ale ponechali si pre seba, pričom tento rozdiel kryli tým, že obž. J. F. upravoval stav liehomeru.

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 1972 sp. zn. 1 T 58/70 bol obž. J. F. uznaný za vinného len trestným činom marenia úlohy verejného činiteľa z nedbanlivosti podľa § 159 ods. 1, 2 Tr. zák. preto, že J. M. umožnil rozkradnúť 442 712,41 Kčs tým, že ako pracovník oddelenia štátnych financií ONV v N. nevykonával náležitú kontrolu liehovaru v T.

Na základe odvolania krajského prokurátora a obžalovaného J. F. Najvyšší súd SSR rozsudkom zo 17. 8. 1972 sp. zn. 1 To 26/72 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave a obž. J. F. spod obžaloby oslobodil s odôvodnením, že prvostupňovým rozsudkom bol obž. J. F. uznaný za vinného z iného skutku, než pre ktorý bola podaná obžaloba.

V konaní o sťažnosti pre porušenie zákona Najvyšší súd ČSSR vyslovil, že týmto rozsudkom Najvyššieho súdu SSR, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v prospech obž. J. F. v ustanoveniach § 2 ods. 5, 6 a § 220 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej socialistickej republiky nesprávne vyložil ustanovenie § 220 odst. 1 Tr. por., keď dospel k záveru, že skutok, ktorým bol obž. F. uznaný za vinného rozsudkom krajského súdu, je iným skutkom, než pre ktorý bol stíhaný obžalobou krajského prokurátora. Ustanovenie § 220 ods. 1 Tr. por. nebráni súdu, aby prihliadol na tie zmeny skutkového deja uvedeného v obžalobnom návrhu, ku ktorým došlo pri prejednaní obžaloby pred súdom a ktoré nemenia totožnosť skutku. Vyplýva to najmä z ustanovenia § 221 ods. 1 Tr. por. o postupe súdu pri podstatnej zmene okolností prípadu a z ustanovenia § 278 a nasl. Tr. por. o obnove konania. Obžalovacia zásada vykonaná ustanovením 220 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého súd môže rozhodnúť len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu teda neznamena, že musí ísť o úplnú zhodu skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu so skutkom uvedeným vo výroku rozsudku. Niektoré skutočnosti môžu odpadnúť a iné naopak pribudnúť, len sa nesmie zmeniť podstata skutku. Súd rozhoduje o skutku uvedenom v obžalobnom návrhu, ale tento skutok je povinný prejednať v celej šírke. Podstata skutku je určovaná účasťou obvineného na určitej udalosti popísanej v obžalobnom návrhu, z ktorej vzišiel škodlivý následok porušujúci alebo ohrozujúci spoločenské záujmy chránené trestným zákonom. Totožnosť skutku bude teda zachovaná, ak bude zachovaná totožnosť konania alebo následku. Totožnosť skutku napr. nenaruší, ak sa približné a nepresné údaje obžaloby o čase a mieste spáchania skutku, o forme účasti obvineného na tomto skutku, o rozsahu následku a i. nahradia po prejednaní obžaloby na hlavnom pojednávaní údajmi presnými, ako vyšli najavo v dôkaznom konaní pred súdom. Na zachovanie totožnosti skutku ďalej postačí, ak konanie uvedené v obžalobnom návrhu a konanie uvedené v rozsudku je aspoň čiastočne totožné. Napr. nie je porušením obžalovacej zásady, ak je obvinený obžalobou stíhaný pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. a odsúdený len pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1 Tr. zák., pretože nebolo preukázané, že sa cudzej veci zmocnil násilím použitým proti inej osobe, teda keď podstatná časť zažalovaného skutku, t. j. násilný zásah do osobnej slobody, odpadne. Totožnosť skutku bude zachovaná, ak je obvinený stíhaný pre pokračujúci trestný čin spáchaný viacerými čiastkovými útokmi a podľa výsledkov dôkazného konania pred súdom niektoré čiastkové útoky uvedené v obžalobnom návrhu odpadnú a iné neuvedené v obžalobnom návrhu naopak pribudnú, keďže súd je povinný rozhodnúť o celom skutku a nemôže časť skutku ponechať nepovšimnutú len preto, že nie je uvedená v obžalobe.

Totožnosť skutku nie je narušená ani zmenou v právnom posúdení. Podľa § 220 ods. 4 Tr. por. právnym posúdením skutku uvedeného v obžalobe nie je súd viazaný, pričom zmena v právnom posúdení skutku je spravidla odôvodnená upresnením skutkového deja popísaného v obžalobnom

návrhu. Už sama zmena zákonných znakov pri odchylnom právnom posúdení môže v sebe obsahovať určitú zmenu skutkového deja popísaného v obžalobnom návrhu, avšak len takú zmenu, ktorou sa nemení podstata skutku. Napokon možnosť takých zmien ovplyvňujúcich zmenu právneho posúdenia skutku bez zmeny totožnosti skutku pripustil i Najvyšší súd Slovenskej socialistickej republiky v svojom uznesení sp. zn. 1 To 159/71 z 9. decembra 1971, v ktorom po vrátení veci na nové prejednanie a rozhodnutie krajskému súdu upozornil, aby krajský súd počítal s možnosťou odchylného právneho posúdenia skutku ako trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1, 2 Tr. zák. a vytvoril si skutkové podklady pre správne právne posúdenie skutku uvedeného v obžalobnom návrhu. Totožnosti skutku sa potom nemohla dotknúť zmena vo forme zavinenia spočívajúca v tom, že krajský súd po prejednaní veci na hlavnom pojednávaní dospel k záveru, že obž. F. nezavinil spolu s J. M. škodu na majetku v socialistickom vlastníctve spôsobenú rozkrádaním dane z obratu a poplatkov za vypálenie liehu vybratých od pestovateľov ovocia pri výkone svojej funkcie kontrolného orgána ONV v N. úmyselne, ale len z nedbanlivosti, keďže touto zmenou vo forme zavinenia nebola dotknutá podstata skutku uvedeného v obžalobnom návrhu, totiž spoluúčasť obž. J. F. na škode spôsobenej rozkrádaním dane z obratu a poplatkov za vypálenie liehu vybratých od pestovateľov ovocia v liehovare v T.

Keď Najvyšší súd Slovenskej socialistickej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave týkajúci sa obž. J. F. zrušil a obž. J. F. spod obžaloby oslobodil aj preto, lebo bol toho názoru, že krajský súd rozhodol o inom skutku, než ktorý bol uvedený v obžalobnom návrhu, porušil zákon v ustanovení § 220 ods. 1 Tr. por.